

به نام خداوند خورشید و ماه |
که دل را به نامش خرد داد راه |

لقمه

مهر و ماه

عربی هشتم

زینب سادات نوری صادقی

مقدمه مؤلف

به نام خداوند جان و خرد کزین برتر اندیشه بر نگذرد
قال الإمام الصادق (ع): «تَعَلَّمُوا الْعَرَبِيَّةَ فَإِنَّهَا كَلَامُ اللَّهِ
الَّذِي كَلَّمَ بِهِ خَلْقَهُ». عربی را بیاموزید، زیرا آن زبانی است
که خداوند به وسیله آن با بندگانش سخن گفته است.
سپاس خداوند عزوجل را که توفیق آموزش زبان عربی، زبان
بین‌المللی جهان، که سفارش اهل بیت علیهم‌السلام است
به بنده عنایت فرمود.
با توجه به تجربیاتی که در طی چند سال تدریس کسب
کرده‌ام، تلاش کردم که همه آموزه‌هایم را به‌طور کاربردی
همراه با مثال، تصویر و نکات کلیدی در اختیار دانش‌آموزان
عزیز قرار دهم.
هدف از این نوع نوشتار، جمع‌بندی همه مطالب کتاب
عربی هشتم و صرفه‌جویی در زمان مطالعه است. با خواندن
این کتاب می‌توانید نمره قابل توجهی از امتحان کسب کنید.

این کتاب از سه بخش تشکیل شده است:

بخش اول: واژگان

در این بخش معانی، مترادف و متضاد واژه‌ها همراه با مثال‌های کاربردی و ترجمه آنها و تعدادی تصویر برای درک بهتر لغات آمده است؛ همچنین برخی از نکات عربی پایه هفتم برای یادآوری در این قسمت آورده شده است. در پایان این بخش با توجه به واژه‌های آموخته شده، قسمتی با عنوان «مکالمه» آمده است تا دانش‌آموز بتواند هدف از آموزش واژگان را به طور کاربردی درک کند و از آن بهره ببرد. علاوه بر این جمع مکسر، مترادف و متضاد بعضی از کلمه‌ها برای یادگیری بهتر در قالب جدول آمده است.

بخش دوم: قواعد

در این بخش قواعد کتاب به طور کامل، دقیق و همراه با مثال آمده است؛ همچنین تعدادی تصویر برای درک بهتر مطالب و ثبت آن در حافظه دانش‌آموز طراحی شده است. در این بخش نکات کلیدی که برای یک دانش‌آموز حائز اهمیت است، ارائه شده که این نکات می‌تواند در همه سطوح علمی همراه دانش‌آموز باشد.

بخش سوم: بانک سؤال‌های امتحانی و پاسخ‌نامه

در این بخش نمونه سؤال‌های امتحانی با هدف تکرار آموزه‌ها به طور کلیدی و حفظ آن در ذهن دانش‌آموز طرح شده است. این سؤال‌ها درس به درس و به صورت تشریحی و چهارگزینه‌ای آمده است.

هدف این بخش ثبت آموزه‌های دانش‌آموزان از طریق حل کردن پرسش‌هاست و در انتها پاسخ همه سؤال‌ها آمده است.

در پایان از همکاران عزیز و دانش‌آموزان گرامی تقاضا دارم نظرات ارزشمند خود را به نشانی الکترونیکی گروه عربی arabi@mehromah.ir یا از طریق پیامک به سامانه ۳۰۰۰۷۲۱۲۰ ارسال کنند.

الْعِلْمُ فِي الصُّغَرِ كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ.

علم در کودکی مانند نقش زدن بر سنگ است.

زینب سادات نوری صادقی

◀ حَزَن: اندوهگین شد

فعل ماضی، سوم شخص مفرد، مذکر

حَزَن التَّلْمِیْذُ. دانش‌آموز اندوهگین شد.

◀ فَرَح: شاد شد

فعل ماضی، سوم شخص مفرد، مذکر

فَرَح الطِّفْلُ. کودک خوشحال شد.

◀ ذَهَبَ: رفت

فعل ماضی، سوم شخص مفرد، مذکر

هُوَ ذَهَبَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ. او به مدرسه رفت.

◀ خَلْفَ: پشت

اسم، مفرد، مذکر

الْوَزْدَةُ خَلْفَ الرَّجُلِ. گل، پشت مرد است.

◀ کبیر: بزرگ
متضاد صغیر
اسم، مفرد، مذکر

الشَّجَرُ الْكَبِيرُ خَلْفَ الْبَيْتِ. درخت بزرگ پشت خانه است.

◀ بُسْتَان: باغ
متضاد حَدِيقَة
جمع مکسر بساتین
اسم، مفرد، مذکر

ذَلِكَ الْبُسْتَانُ جَمِيلٌ. آن باغ زیباست.

◀ بِدَايَة: شروع
متضاد نِهَائَة
اسم، مفرد، مؤنث

يَوْمُ السَّبْتِ، بِدَايَةُ الْأُسْبُوعِ. روز شنبه شروع هفته است.

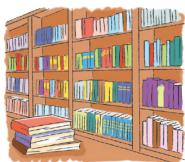

◀ تَحْتَ: زیر
متضاد فَوْق
اسم، مفرد، مذکر

الطَّائِرُ تَحْتَ الشَّجَرَةِ. پرنده زیر درخت است.

◀ آخِر: پایان
متضاد أَوَّل
اسم، مفرد، مذکر

جَلَسَ التَّلْمِيذُ فِي آخِرِ الصَّفِّ. دانش آموز در انتهای کلاس نشست.

◀ مَكْتَبَةٌ: کتابخانه

اسم، مفرد، مؤنث

قَرَأْتُ كِتَابَ الْقِصَصِ فِي الْمَكْتَبَةِ. کتاب داستان‌ها را در کتابخانه خواندم.

◀ مُدَرِّسَات: معلم‌ها

اسم، جمع سالم، مؤنث

◀ شَعْرَنَ: احساس کردند

فعل ماضی، سوم شخص جمع، مؤنث

الْمُدَرِّسَاتُ شَعْرَنَ بِالْإِفْتِيحَارِ. معلم‌ها احساس افتخار کردند.

◀ لَاعِبُونَ: بازیکنان

اسم، جمع سالم، مذکر

اللَّاعِبُونَ الْإِيرَانِيُّونَ نَاجِحُونَ فِي الْمُسَابِقَةِ. بازیکنان ایرانی در مسابقه پیروز هستند.

◀ فَاعِلِينَ: انجام دهندگان

اسم، جمع سالم، مذکر

شَكَرْتُ الْفَاعِلِينَ بِالْعَمَلِ الْخَيْرِ. از انجام دهندگان به عمل خیرتشکر کردم.

أَيَّامُ الْأُسْبُوعِ (روزهای هفته)

السَّبْتُ (شنبه)	الْيَوْمُ الْأَوَّلُ
الْأَحَدُ (یکشنبه)	الْيَوْمُ الثَّانِي
الْإِثْنَيْنِ (دوشنبه)	الْيَوْمُ الثَّلَاثُ
الثَّلَاثَاءُ (سهشنبه)	الْيَوْمُ الرَّابِعُ
الْأَرْبَعَاءُ (چهارشنبه)	الْيَوْمُ الْخَامِسُ
الْخَمِيسُ (پنجشنبه)	الْيَوْمُ السَّادِسُ
الْجُمُعَةُ (جمعه)	الْيَوْمُ السَّابِعُ

فُصُولُ الْأَرْبَعَةِ (فصل‌های چهارگانه)

	فَضْلُ الرَّبِيعِ جَمِيلٌ. فصل بهار زیباست.	الرَّبِيعُ (بهار)
	الْحَوْثُ فِي الصَّيْفِ حَارٌّ. هوادر تابستان گرم است.	الصَّيْفُ (تابستان)

	<p>الْخَرِيفُ فَصْلُ سَقُوطِ الأوراقِ. پاییز فصل ریزش برگ هاست.</p>	<p>الْخَرِيفُ (پاییز)</p>
	<p>الْجَوْ فِي الشَّتَاءِ بَارِدٌ. هوا در زمستان سرد است.</p>	<p>الْشَّتَاءُ (زمستان)</p>

قِرَاءَةُ السَّاعَةِ (خواندن ساعت)

	<p>السَّاعَةُ الثَّانِيَةُ</p>		<p>السَّاعَةُ الْوَّاحِدَةُ</p>
	<p>السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ</p>		<p>السَّاعَةُ الثَّلَاثَةُ</p>
	<p>السَّاعَةُ السَّادِسَةُ</p>		<p>السَّاعَةُ الْخَامِسَةُ</p>

	السَّاعَةُ الثَّامِنَةُ		السَّاعَةُ السَّابِعَةُ
	السَّاعَةُ العَاشِرَةُ		السَّاعَةُ التَّاسِعَةُ
	السَّاعَةُ الثَّانِيَةُ عَشْرَةَ		السَّاعَةُ الْحَادِيَةُ عَشْرَةَ

مکالمه

وَعَلَيْكَ (عَلَيْكَ) السَّلَامُ وَ
رَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

السَّلَامُ عَلَيْكَ (عَلَيْكَ).

صَبَاحَ التَّوَرِ.

صَبَاحَ الْخَيْرِ.

إِسْمِي عَلِيٌّ (زَيْنَبُ).

مَا اسْمُكَ (اسْمُكَ)؟

هُمُ جَالِسُونَ هُنَاكَ.

أَيْنَ أُسْرَتِكَ (أُسْرَتِكَ)؟

لَا؛ أَنَا مِنَ الْكُوَيْتِ.

هَلْ أَنْتِ مِنَ الْعِرَاقِ؟

فِي الصَّفِّ الثَّامِنِ

فِي أَيِّ صَفِّ أَنْتِ؟

السَّاعَةَ الثَّامِنَةَ

كَمِ السَّاعَةُ؟

فَصَلَ الرَّبِيعَ

أَيَّ فَصَلٍ تُحِبُّ أَكْثَرَ؟

أَرْبَعَةَ

كَمْ قَلَمًا فِي الْمَحْفَظَةِ؟

صَبَاحًا

مَتَى تَذْهَبُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ؟

أَنْظُرُ إِلَى كِتَابِي.

مَاذَا تَفْعَلُ يَا وَلَدٌ؟

أَقْرَأُ كِتَابَ الدَّرْسِ.

مَاذَا تَفْعَلِينَ يَا سَيِّدَةَ؟

لَا؛ أَقْرَأُ مَعَ أُخْتِي.

أَتَقْرَبِينَ مَعَ صَدِيقَتِكَ؟

نَعَمْ؛ أَنَا طَرَقْتُ الْبَابَ.

أَأَنْتِ طَرَقْتِ الْبَابَ
قَبْلَ دَقِيقَتَيْنِ؟

الْحَمْدُ لِلَّهِ، بِخَيْرٍ.

كَيْفَ حَالُكَ (حَالُكِ)؟

نَعَمْ؛ أَنَا مِنْ كَرَجٍ.

هَلْ أَنْتِ (أَنْتِ) مِنْ كَرَجٍ؟

أَنَا فِي الصَّفِّ.

أَيْنَ أَنْتِ (أَنْتِ)؟

جمع‌های مکسر

جمع مکسر	معنی	اسم
درس اول		
آباء	پدر	أَب
أَسَابِع	هفته	أُسْبُوع
أَبْوَاب	در	بَاب
بَسَاتِين	باغ	بُسْتَان
بُيُوت	خانه	بَيْت
أَحْجَار	سنگ	حَجَر
حَدَائِق	باغ	حَدِيقَة
حَقَائِب	کیف، چمدان	حَقِيبَة
أَحْيَاء	زنده	حَيّ
أَسْمَاك	ماهی	سَمَك
سُور	سوره	سُورَة

درس ششم

مَرَضٌ (بیماری) ≠ صِحَّةٌ (سلامتی)

درس هفتم

صَدَاقَةٌ (دوستی) ≠ عَدَاوَةٌ (دشمنی)

مَجْنُونٌ (دیوانه) ≠ عَاقِلٌ (عاقل)

درس هشتم

حَزِينٌ / مَحْزُونٌ (غمگین) ≠ مَسْرُورٌ (خوشحال)

کلمات مترادف

معنی	کلمات مترادف
درس اول	
پدر	أَبٌ = وَالِدٌ
مادر	أُمٌّ = وَالِدَةٌ
باغ	بُسْتَانٌ = حَدِيقَةٌ
خانه	بَيْتٌ = مَنَزِلٌ

بخش دوم

قواعد

منوی پیشنهادی سرآشپز در این بخش:

- بیان قواعد هر درس با توضیحات کامل و مثال
- جمع‌بندی قواعد در انتهای هر مبحث و پایان بخش
- آوردن تصاویر برای درک بهتر قواعد

لکچر و ندرس

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

مُرَاجَعَةُ دُرُوسِ الصَّفِّ السَّابِعِ

اسم‌های اشاره

مثال		اسم اشاره به نزدیک		
مؤنث	مذکر	مؤنث	مذکر	مفرد
هَذِهِ طَالِبَةٌ.	هَذَا طَالِبٌ.	هَذِهِ 	هَذَا 	
هَاتَانِ طَالِبَتَانِ.	هَذَانِ طَالِبَانِ.	هَاتَانِ 	هَذَانِ 	مثنی
هُؤُلَاءِ طَالِبَاتٌ.	هُؤُلَاءِ طُلَّابٌ.	هُؤُلَاءِ 	هُؤُلَاءِ 	جمع

نکته: معمولاً بعد از کلمه‌های پرسشی (ما، مَنْ، ماذا و...) ضمایر ترجمه نمی‌شوند.

مثال: • ما هُوَ هَدَفُكُمْ مِنْ اِنتِخَابِ الشُّغْلِ؟ هدف شما از انتخاب

کار چیست؟

• مَنْ هُوَ الْمُعَلِّمُ؟ معلّم کیست؟

فعل‌های ماضی و ضمیرهای مربوط به آن

فارسی	عربی	
من به کتابم نگاه کردم.	أَنَا نَظَرْتُ إِلَى كِتَابِي.	
تو به کتابت نگاه کردی.	أَنْتَ نَظَرْتَ إِلَى كِتَابِكَ.	
	أَنْتِ نَظَرْتِ إِلَى كِتَابِكَ.	

بخش سوم

نمونه سؤال‌های امتحانی و پاسخ‌نامه

منوی پیشنهادی سرآشپز در این بخش:

- ارائه‌گونه‌های متنوع سؤال‌های امتحانی در سطوح مختلف و ذکر نوع مهارت برای هر سؤال
- ارائه پرسش‌های چهارگزینه‌ای برای هر درس
- ارائه آزمون نوبت اول و دوم مطابق با استانداردهای آموزش و پرورش
- ارائه پاسخ‌نامه برای همه سؤال‌ها و آزمون‌ها

لایحه و نگرش

۱۴. کدام گزینه درست است؟

- (۱) أحياء: جمع مكسر
(۲) فائزات: جمع مذکر سالم
(۳) واقفين: جمع مؤنث سالم
(۴) فائزون: مثني

۱۵. کدام گزینه جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

الْيَوْمَ يَوْمَ السَّبْتِ وَ غَدًا يَوْمَ

- (۱) الأحد
(۲) الثلاثاء
(۳) الجمعة
(۴) الأربعاء

۱۶. در کدام گزینه ترجمه نادرست وجود دارد؟

- (۱) حار: گرم - عدوان: دشمنی - كبير: بزرگ
(۲) كثير العمل: پرکار - سبعين: هفتاد - مجالسة: همنشینی
(۳) بلا ثمر: بدون میوه - مرآجة: دوره - ألوان: رنگ‌ها
(۴) ألوحدة: اتاق - عرفة: تنها - سروال: شلوار

۱۷. فعل ماضی در کدام گزینه درست آمده است؟

- (۱) هؤلاء وقفوا جنب المدرسة.
(۲) أنا كتبنا رسالة إلى معلّمي.
(۳) الناس حصد الخسران.
(۴) أنا و سحر لعبتنا في الحديقة.

الدرس الثاني

أهمية اللغة العربية

۱۸. عبارات‌های زیر را ترجمه کنید. (مهارت ترجمه)

- (الف) أنا أقدر على قراءة النصوص البسيطة.
(ب) العربية من اللغات الرسمية في منظمة الأمم المتحدة.
(ج) لأننا نجحنا في السنة الماضية.
(د) العلم أفضل من العبادة.

۱۰۲. با توجه به تصاویر به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. (مهارت مکالمه)

(ب) مَنْ تَكْتُبُ؟

(الف) ماذا يَفْعَلُونَ؟

(د) مَنْ هُمْ؟

(ج) ماذا يَفْعَلَانِ؟

۱۰۳. در هر ردیف، کدام کلمه از نظر معنا ناهماهنگ است؟ (مهارت واژه‌شناسی)

☐ نَهَار	☐ الْقَمْح	☐ الرُّزَّ	☐ الْخُبْز
☐ فِرَاح	☐ حَمَامَة	☐ عُصْفُور	☐ طَائِرَة
☐ أَصْدِقَاء	☐ جِيرَان	☐ غَزْلَان	☐ أَقْرِبَاء

۱۰۴. برای هر جمله گزینه درست را انتخاب کنید. (مهارت درک و فهم)

- (الف) رَأَيْنَا فِي السَّمَاءِ لَيْلًا. شَمْس
- (ب) عِنْدَمَا يَجْمَعُ الْأَقْرِبَاءُ فِي بَيْتٍ وَاحِدٍ. إِضَاعَة
- (ج) الَّذِي لَيْسَ لَهُ صَدِيقٌ. وَحِيد
- عَدُو

نمونه آزمون نوبت دوم

نام: _____ تاریخ امتحان: _____
نام خانوادگی: _____ موضوع امتحان: _____

مهارت ترجمه

۱. جمله‌های زیر را ترجمه کنید. (۴/۵ نمره)

(الف) أَضَعَطُ الدَّمِ عِنْدَكَ أَمْ مَرَضُ السُّكَّرِ؟

(ب) كَانَتْ مَجْمُوعَةٌ مِنَ الْغِزْلَانِ فِي غَابَةٍ.

(ج) إِنِّي رَأَيْتُ دَهْرًا مِنْ هَجْرِكَ الْقِيَامَةِ.

(د) عِنْدَنَا طَعَامٌ كَثِيرٌ لِلْعِشَاءِ عَلَى الْمَائِدَةِ.

(هـ) كَانَ فَرَسٌ صَغِيرٌ مَعَ أُمِّهِ فِي قَرْيَةٍ.

(و) أَنَا أَذْكُرُ كُلَّ كَلِمَاتِ السَّنَةِ الْمَاضِيَةِ.

۲. آیه و حدیث‌های زیر را ترجمه کنید. (۲ نمره)

(الف) الْعَقْلُ حُسَامٌ قَاطِعٌ. (ب) «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ»

(ج) يَدُ اللَّهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ. (د) إِضَاعَةُ الْفُرْصَةِ عُصَّةٌ.

۳. در هر قسمت ترجمه درست را انتخاب کنید. (۵/۰ نمره)

(الف) «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ»

خداوند به عدالت و خوبی کردن فرمان داده است.

خداوند به عدالت و خوبی کردن دستور می‌دهد.

(ب) مَتَى تَرْجِعِينَ إِلَى الْبَيْتِ؟

کی به خانه برمی‌گردی؟

چه وقت به خانه برمی‌گردند؟

پاسخ نامه

لکھنؤ اور نئی دہلی

۳۱. گزینهُ «۲»

۳۲. گزینهُ «۱»

۳۳. الف) دوست دارم / ب) شغل‌ها نیاز دارد

۳۴. الف) عقل، شمشیری بُرنده است. / ب) نهایت عقل، اعتراف کردن به نادانی است.

۳۵. الف) تو آهنگر هستی؛ درها و پنجره‌ها را می‌سازی. / ب) من چشم‌پزشک خواهم شد. / ج) غذای خوشمزه‌ای خواهم پخت.

۳۶. الف) خَيَاطَةٌ / ب) طَبِيبٌ / ج) مُمَرِّضَةٌ / د) شُرْطِيٌّ / ه) حَلْوَانِيٌّ

۳۷. الف) نادرست / ب) لا / ج) يَحْفَظُ الْأَمْنَ / د) حَمْسَةٌ / ه) لا / و) شُرْطِيٌّ / ز) طَبِيبَةٌ

۳۸. الف) مُدَارَاةُ النَّاسِ / ب) شُكْرًا أَنَا بِخَيْرٍ

۳۹. الف) أَصِيرُ / ب) أَنْتَ / ج) أَيُّهَا الطَّبِيبَةُ / د) سَتَذْهَبِينَ

۴۰. الف) تَكْتَبِينَ / ب) أَكْتُبُ / ج) تَفْحَصُ

۴۱. گزینهُ «۳»

۴۲. گزینهُ «۴»

۴۳. گزینهُ «۳»

۴۴. گزینهُ «۲»

۴۵. گزینهُ «۴»

۴۶. الف) ای اسب کوچک، چگونه عبور می‌کنی؟ تو باید برگردی. /

ب) نظرت چیست؟ چه کسی راست می‌گوید و چه کسی دروغ می‌گوید؟ /

ج) سکوت طلا و سخن نقره است. / د) و هر کس شکر کند، پس فقط برای خودش شکر می‌کند.

۴۷. الف) تو روی زمین می‌نشینی و مادرت روی صندلی می‌نشیند. /

ب) این دختر در آزمایشگاه کار می‌کند.

بخش چهارم

فرهنگ جامع واژگان الفبایی

منوی پیشنهادی سرآشپز در این بخش:

- مجموعه کاملی از واژه‌های پایه‌های هفتم و هشتم همراه با ترجمه آنها به صورت الفبایی
- مشخص کردن پایه تحصیلی برای هر واژه

لایحه و نه درص

فرهنگ جامع واژگان

واژه‌های پایه هفتم و هشتم

پایه تحصیلی	معنی	لغت
الف		
۸	پدران «مفرد: أب»	آباء
۸	دیگر	آخَر
۸ و ۷	خدایان «مفرد: إله»	آلِهَة
۸ و ۷	آیا	أ
۸ و ۷	پدر	أب (أبو، أباً، أبي)
۸ و ۷	لبخند	إبتِسَام
۸	دیدگان «مفرد: بَصْر»	أبْصَار
۸	آدمی زاد «ابن: پسر، فرزند»	إِبْنُ آدَم
۸ و ۷	سفید	أَبْيَض
۸	آمد (مضارع: يَأْتِي)	أَتَى
۸ و ۷	دوازده	إثْنَا عَشَرَ